

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ
2005/0244(COD)

2.5.2006

*****I**

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσης σουλφονικών υπερφθοροοκτανίων (τροποποίηση της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου)
(COM(2005)0618 – C6-0418/2005 – 2005/0244(COD))

Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

Εισηγητής: Carl Schlyter

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

- * Διαδικασία διαβούλευσης
πλειοψηφία των ψηφισάντων
- **I Διαδικασία συνεργασίας (πρώτη ανάγνωση)
πλειοψηφία των ψηφισάντων
- **II Διαδικασία συνεργασίας (δεύτερη ανάγνωση)
*πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης
πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για
απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης*
- *** Σύμφωνη γνώμη
*πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο εκτός
από τις περιπτώσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 105, 107, 161
και 300 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 7 της Συνθήκης ΕΕ*
- ***I Διαδικασία συναπόφασης (πρώτη ανάγνωση)
πλειοψηφία των ψηφισάντων
- ***II Διαδικασία συναπόφασης (δεύτερη ανάγνωση)
*πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης
πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για
απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης*
- ***III Διαδικασία συναπόφασης (τρίτη ανάγνωση)
πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση του κοινού σχεδίου

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που πρότενε η Επιτροπή)

Τροπολογίες σε νομοθετικό κείμενο

Στις τροπολογίες του Κοινοβουλίου η σήμανση γίνεται με *έντονους πλάγιους* χαρακτήρες. Η σήμανση με *απλά πλάγια* απευθύνεται στις τεχνικές υπηρεσίες και αφορά στοιχεία του νομοθετικού κειμένου για τα οποία προτείνεται διόρθωση εν όψει της επεξεργασίας του τελικού κειμένου (για παράδειγμα, στοιχεία εμφανώς λανθασμένα ή που έχουν παραλειφθεί σε μια γλωσσική έκδοση). Αυτές οι προτάσεις διόρθωσης υπόκεινται στη συγκατάθεση των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	5
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	17

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσης σουλφονικών υπερφθοροοκτανίων (τροποποίηση της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου) (COM(2005)0618 – C6-0418/2005 – 2005/0244(COD))

(Διαδικασία συναπόφασης: πρώτη ανάγνωση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2005)0618)¹,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 251, παράγραφος 2 και το άρθρο 95 της Συνθήκης ΕΚ, σύμφωνα με τα οποία του υποβλήθηκε η πρόταση από την Επιτροπή (C6-0418/2005),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 51 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (A6-0000/2006),
1. εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής όπως τροποποιήθηκε·
 2. ζητεί από την Επιτροπή να του υποβάλει εκ νέου την πρόταση, αν προτίθεται να της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις ή να την αντικαταστήσει με νέο κείμενο·
 3. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροποποιήσεις του Κοινοβουλίου

Τροπολογία 1 ΤΙΤΛΟΣ

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσης σουλφονικών υπερφθοροοκτανίων (τροποποίηση της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου)

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσης σουλφονικών υπερφθοροοκτανίων **και του υπερφθορο-οκτανοϊκού οξέος** (τροποποίηση της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου)

Αιτιολόγηση

Η Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος των ΗΠΑ διαπίστωσε ότι το υπερφθορο-οκτανοϊκό οξύ (PFOA) και τα άλάτά του εμπνέουν παρόμοια ανησυχία λόγω ανάλογης δομής προς τα

¹ EE C ... / Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην ΕΕ.

σουλφονικά υπερφθοροοκτάνια (PFOS). Μια αξιολόγηση που διενεργήθηκε το 2002 έδειξε δυνητική συστημική τοξικότητα και καρκινογένεση και από δεδομένα εξέτασης αίματος διαπιστώθηκε ευρεία έκθεση του γενικού πληθυσμού. Πολυάριθμες μελέτες έδειξαν ότι το PFOA και τα άλατά του παραμένουν επίσης εξαιρετικά μεγάλο χρονικό διάστημα στο περιβάλλον και δεν βιοαποικοδομούνται υπό συνθήκες περιβάλλοντος. Το PFOA παραμένει επίσης εξαιρετικά μεγάλο χρονικό διάστημα στον οργανισμό των ανθρώπων, δεν μεταβολίζεται και έχει διάρκεια ημιζωής μερικών ετών. Επομένως αυτή η οδηγία πρέπει να περιορίσει επίσης το PFOA και τα άλατά του.

Τροπολογία 2 ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 1

(1) Πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση των κινδύνων από τον ΟΟΣΑ με βάση τις πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες έως τον Ιούλιο του 2002. Το συμπέρασμα της αξιολόγησης αυτής είναι ότι **οι δυνητικοί κίνδυνοι από τα σουλφονικά υπερφθοροοκτάνια (PFOS) αποτελούν λόγο ανησυχίας.**

(1) Πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση των κινδύνων από τον ΟΟΣΑ με βάση τις πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες έως τον Ιούλιο του 2002. Το συμπέρασμα της αξιολόγησης αυτής είναι ότι τα σουλφονικά υπερφθοροοκτάνια (PFOS) **παραμένουν μεγάλο χρονικό διάστημα στο περιβάλλον, είναι βιοσυσσωρευτικά και τοξικά για τα θηλαστικά και επομένως, αποτελούν λόγο ανησυχίας.**

Αιτιολόγηση

Οι βασικές επικίνδυνες ιδιότητες των PFOS όπως παρατίθενται στην αξιολόγηση των κινδύνων από τον ΟΟΣΑ πρέπει να προσδιορίζονται.

Τροπολογία 3 ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 1Α (νέα)

(1α) Το υπερφθορο-οκτανοϊκό οξύ (PFOA) και τα άλατά του εμπνέουν παρόμοια ανησυχία λόγω ανάλογης δομής προς τα σουλφονικά υπερφθοροοκτάνια (PFOS). Μελέτες έδειξαν δυνητική συστημική τοξικότητα και ικανότητα καρκινογένεσης του PFOA και των αλάτων του καθώς και ευρεία έκθεση του γενικού πληθυσμού σε αυτά βάσει δεδομένων εξέτασης αίματος. Το PFOA και τα άλατά του παραμένουν εξαιρετικά μεγάλο χρονικό διάστημα στο περιβάλλον και δεν βιοαποικοδομούνται υπό συνθήκες περιβάλλοντος. Το PFOA

παραμένει επίσης εξαιρετικά μεγάλο χρονικό διάστημα στον οργανισμό των ανθρώπων, δεν μεταβολίζεται και έχει διάρκεια ημιζωής μερικών ετών.

Αιτιολόγηση

Δεδομένων των βάσιμων ομοιοτήτων μεταξύ PFOS και PFOA, το PFOA πρέπει να καλύπτεται επίσης από αυτήν την οδηγία.

Τροπολογία 4 ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 3

(3) Ζητήθηκε η γνώμη της επιστημονικής επιτροπής για την υγεία και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους (ΕΕΥΠΚ). Η ΕΕΥΠΚ θεώρησε αναγκαία μια πιο διεξοδική αξιολόγηση του κινδύνου από τα PFOS, αλλά συμφώνησε επίσης ότι μπορεί να είναι αναγκαία η λήψη μέτρων περιορισμού για την αποφυγή της επανεμφάνισης παλαιότερων χρήσεων. Σύμφωνα με την ΕΕΥΠΚ, οι τωρινές χρήσεις κρίσιμης σημασίας στην αεροπορική βιομηχανία, στη βιομηχανία ημιαγωγών και στη φωτογραφική βιομηχανία δεν φαίνεται να παρουσιάζουν σοβαρό κίνδυνο για το περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία, αν μειθούν στο ελάχιστο η απόρριψη στο περιβάλλον και η έκθεση στο χώρο εργασίας. Όσον αφορά τους αφρούς κατάσβεσης, η ΕΕΥΠΚ **συμφωνεί** ότι οι κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον πρέπει να αξιολογηθούν πριν από τη λήψη τελικής απόφασης. Όσον αφορά την επιχρωμίωση, **πρέπει να αξιολογηθούν τα μέτρα για τη μείωση των εκπομπών.**

(3) Ζητήθηκε η γνώμη της επιστημονικής επιτροπής για την υγεία και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους (ΕΕΥΠΚ). **Στη γνώμη δηλώνεται ότι τα PFOS πληρούν τα κριτήρια για ταξινόμηση ως πολύ ανθεκτικές, πολύ βιοσυσσωρευτικές και τοξικές ουσίες.** Η ΕΕΥΠΚ θεώρησε αναγκαία μια πιο διεξοδική αξιολόγηση του κινδύνου από τα PFOS, αλλά συμφώνησε επίσης ότι μπορεί να είναι αναγκαία η λήψη μέτρων περιορισμού για την αποφυγή της επανεμφάνισης παλαιότερων χρήσεων. Σύμφωνα με την ΕΕΥΠΚ, οι τωρινές χρήσεις κρίσιμης σημασίας στην αεροπορική βιομηχανία, στη βιομηχανία ημιαγωγών και στη φωτογραφική βιομηχανία δεν φαίνεται να παρουσιάζουν σοβαρό κίνδυνο για το περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία, αν μειθούν στο ελάχιστο η απόρριψη στο περιβάλλον και η έκθεση στο χώρο εργασίας. Όσον αφορά τους αφρούς κατάσβεσης, η ΕΕΥΠΚ **διαπιστώνει** ότι οι κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον πρέπει να αξιολογηθούν πριν από τη λήψη τελικής απόφασης. Όσον αφορά την επιχρωμίωση, **η ΕΕΥΠΚ θεωρεί ότι οι εκπομπές από τη βιομηχανία επιμετάλλωσης πρέπει να περιορισθούν.**

Αιτιολόγηση

Οι ιδιότητες περί ανθεκτικότητας, βιοσυσσωρευσης και τοξικότητας των PFOS όπως εντοπίστηκαν από την επιστημονική επιτροπή πρέπει να αναγράφονται. Η γνώμη της ΕΕΥΠΚ όσον αφορά την επιχρωμίωση πρέπει να αντικατοπτρίζεται σωστά.

Τροπολογία 5
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 3Α (νέα)

(3α) Τα PFOS καθώς και το PFOA πληρούν τα κριτήρια για ταξινόμηση ως επικίνδυνες ουσίες σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων¹. Δυνάμει των διατάξεων αυτής της οδηγίας το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρέπει να εγκρίνουν ειδικά μέτρα κατά της ρύπανσης των υδάτων. Όσον αφορά τις επικίνδυνες ουσίες προτεραιότητας αυτά τα μέτρα πρέπει να αποσκοπούν στην παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών. Είναι σκόπιμο να ληφθούν αυτά τα σε σχέση με τα PFOS και το PFOA.

¹ OJ L 327, 22.12. 2000, p.1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία αριθ. 2455/2001/ΕΚ (EE L 331, 15.12.2001, σ. 1).

Αιτιολόγηση

Τα PFOS καθώς και το PFOA πληρούν σαφώς τα κριτήρια των επικίνδυνων ουσιών σύμφωνα με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα. Μολονότι δεν έχουν ακόμη προστεθεί στον κατάλογο επικίνδυνων ουσιών προτεραιότητας, η Κοινότητα πρέπει παρόλα αυτά να τα αντιμετωπίζει με τον ίδιο τρόπο με τις επικίνδυνες ουσίες προτεραιότητας.

Τροπολογία 6
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 4

(4) Για την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος θεωρείται συνεπώς αναγκαίο να περιοριστεί η κυκλοφορία στην αγορά και η χρήση των PFOS. Η προτεινόμενη οδηγία καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των κινδύνων λόγω έκθεσης. Άλλες μικρότερης σημασίας χρήσεις των PFOS δεν θεωρείται ότι δημιουργούν κίνδυνο και για το λόγο αυτό εξαιρέθηκαν επί του παρόντος. Θα εξεταστούν περαιτέρω και θα

(4) Για την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος είναι συνεπώς αναγκαίο να περιοριστεί η κυκλοφορία στην αγορά και η χρήση των PFOS και του PFOA ούτως ώστε να εξαλειφθούν οι απορρίψεις, οι εκπομπές και οι διαρροές. Οι ουσιαστικές χρήσεις για τις οποίες δεν διατίθενται ακόμη εναλλακτικές λύσεις πρέπει να εξαιρεθούν από τον περιορισμό για περιορισμένο χρονικό διάστημα με την επιφύλαξη επανεξέτασης εφόσον κριθεί

πραγματοποιηθεί για αυτές ειδική αξιολόγηση αντικτύπου.

σκόπιμο. Εξαιρέσεις για ουσιαστικές χρήσεις ως ενδιάμεσου πρέπει να χορηγούνται μόνον για χρήση σε κλειστά ελεγχόμενα συστήματα.

Αιτιολόγηση

Περιορισμοί πρέπει να τεθούν επίσης για το PFOA. Οι περιορισμοί πρέπει να καθοδηγούνται από τον στόχο να εξαλειφθούν οι απορρίψεις, οι εκπομπές και οι διαρροές όπως εγκρίθηκε στην οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα.

Τροπολογία 7 ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 5

(5) Πρέπει επίσης να επιβληθούν περιορισμοί **στα προϊόντα** που περιέχουν PFOS, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος. Η παρούσα οδηγία θα περιορίζει μόνο νέα προϊόντα και δεν θα εφαρμόζεται σε προϊόντα που χρησιμοποιούνται ήδη ούτε στην αγορά μεταχειρισμένων προϊόντων.

(5) Πρέπει επίσης να επιβληθούν περιορισμοί στα **είδη** που περιέχουν PFOS **και PFOA**, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος. Η παρούσα οδηγία θα περιορίζει μόνο νέα προϊόντα και δεν θα εφαρμόζεται σε προϊόντα που χρησιμοποιούνται ήδη ούτε στην αγορά μεταχειρισμένων προϊόντων.

Αιτιολόγηση

Η οδηγία πρέπει να χρησιμοποιεί τη δέουσα ορολογία σύμφωνα με την οδηγία 76/769/ΕΟΚ και τη μελλοντική νομοθεσία REACH. Ο όρος "προϊόν" είναι γενικός και μπορεί να αναφέρεται σε ουσία, παρασκεύασμα ή είδος. Πάντως αυτή η διάταξη αναφέρεται σε είδη τα οποία ορίζονται στην κοινοτική νομοθεσία σχετικά με τις χημικές ουσίες και επομένως ο όρος "προϊόν" πρέπει να αντικατασταθεί από τον σωστό όρο "είδος".

Το πεδίο της οδηγίας πρέπει να επεκταθεί για να περιλάβει το PFOA.

Τροπολογία 8 ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 5Α (νέα)

(5α) Δεδομένων των ειδικών κινδύνων που ενέχουν τα PFOS και το PFOA, τα κράτη μέλη πρέπει να προβούν σε απογραφή των χρήσεων των PFOS και PFOA υπό καθαρή μορφή, σε παρασκευάσματα ή σε είδη και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλισθεί η εξάλειψη των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών PFOS και PFOA από τα

**προϊόντα που υποβλήθηκαν σε απογραφή
στο περιβάλλον.**

Justification

Τα PFOS κυκλοφόρησαν στην αγορά στη δεκαετία του 70. Το 2000 περίπου 500 τόνοι PFOS χρησιμοποιούνταν στην ΕΕ. Η χρήση σήμερα μειώθηκε σημαντικά σε περίπου 12 τόνους το χρόνο. Οι αποκαλούμενες πρώην χρήσεις - που εξακολουθούν ωστόσο να υπάρχουν στην πραγματικότητα - μπορεί να αντιπροσωπεύουν τη μεγαλύτερη πηγή εκπομπών. Για να αποφευχθεί η ελευθέρωση PFOS από τα προϊόντα αυτά στο περιβάλλον, τα κράτη μέλη πρέπει να προβούν σε απογραφές όλων των προϊόντων PFOS και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να αποφευχθεί η περαιτέρω ελευθέρωση PFOS στο περιβάλλον από αυτά τα προϊόντα. Στην απογραφή πρέπει να περιληφθούν και προϊόντα βασισμένα στο PFOA.

Τροπολογία 9

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, ΠΙΝΑΚΑΣ, ΔΕΞΙΑ ΣΤΗΛΗ, ΣΗΜΕΙΟ 1
Παράρτημα I, σημείο XX (Οδηγία 76/769/ΕΟΚ)

(1) Δεν μπορούν να διατεθούν στην αγορά ή να χρησιμοποιηθούν ως ουσίες ή συστατικά παρασκευασμάτων σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη του **0,1 %** κατά μάζα.

(1) Δεν μπορούν να διατεθούν στην αγορά ή να χρησιμοποιηθούν ως ουσίες ή συστατικά παρασκευασμάτων σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη του **0,001 %** κατά μάζα.

Αιτιολόγηση

Σύμφωνα με την ΕΕΥΠΚ, που αναφέρεται σε πρόσφατη μελέτη του ΟΟΣΑ, οι χημικές ουσίες PFOS υπάρχουν σε προϊόντα σε συγκεντρώσεις που κυμαίνονται μεταξύ 0,001% και 50%. Δεδομένων των ειδικών ιδιοτήτων των PFOS συχνά χρησιμοποιούνται σε συγκεντρώσεις κάτω του 0,1%. Το σταθερό διοικητικό κατώτατο όριο του 0,1% για περιορισμούς δεν ενδείκνυται επομένως εν προκειμένω. Για να εξασφαλισθεί ότι ο περιορισμός έχει αποτέλεσμα, το κατώτατο όριο πρέπει να μειωθεί σε 0,001%.

Τροπολογία 10

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, ΠΙΝΑΚΑΣ, ΔΕΞΙΑ ΣΤΗΛΗ, ΣΗΜΕΙΟ 2
Παράρτημα I, σημείο XX (Οδηγία 76/769/ΕΟΚ)

"(2) Δεν μπορούν να διατεθούν στην αγορά σε **προϊόντα** ή μέρη **των προϊόντων** αυτών σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη του **0,1 %** κατά μάζα".

(2) Δεν μπορούν να διατεθούν στην αγορά σε **είδη** ή μέρη αυτών σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη του **0,001 %** κατά μάζα **σε ομοιογενές υλικό που δεν μπορεί να διαχωρισθεί μηχανικώς σε διαφορετικά υλικά.**

Αιτιολόγηση

Ο ενδεικνύμενος όρος εν προκειμένω είναι "είδος", όχι "προϊόν".

Σύμφωνα με την ΕΕΥΠΚ, που αναφέρεται σε πρόσφατη μελέτη του ΟΟΣΑ, οι χημικές ουσίες PFOS υπάρχουν σε προϊόντα σε συγκεντρώσεις που κυμαίνονται μεταξύ 0,001% και 50%. Το σταθερό διοικητικό κατώτατο όριο του 0,1% για περιορισμούς δεν ενδείκνυται επομένως εν προκειμένω. Για να εξασφαλισθεί ότι ο περιορισμός έχει αποτέλεσμα, το κατώτατο όριο πρέπει να μειωθεί σε 0,001%. Σύμφωνα με την προσέγγιση που υιοθετείται για περιορισμούς ορισμένων επικίνδυνων ουσιών στον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό, το κατώτατο όριο πρέπει να αναφέρεται σε ομοιογενή υλικά.

Τροπολογία 11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, ΠΙΝΑΚΑΣ, ΔΕΞΙΑ ΣΤΗΛΗ, ΣΗΜΕΙΟ 3, ΕΔΑΦΙΟ 1
Παράρτημα I, σημείο XX (Οδηγία 76/769/ΕΟΚ)

- φωτοευαίσθητα υλικά ή
αντιανακλαστικές επιστρώσεις για
φωτολιθογραφικές διαδικασίες,

(α) φωτοευαίσθητα υλικά ή
αντιανακλαστικές επιστρώσεις για
φωτολιθογραφικές διαδικασίες *έως ... **,
**υπό τον όρο ότι χρησιμοποιούνται σε
κλειστά ελεγχόμενα συστήματα σύμφωνα
με την οδηγία της Επιτροπής
2001/59/ΕΚ¹.**

* Τέσσερα έτη μετά την έναρξη ισχύος της
παρούσας οδηγίας.

¹ Οδηγία 2001/59/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης
Αυγούστου 2001 σχετικά με την προσαρμογή στην
τεχνική πρόοδο, για εικοστή όγδοη φορά, της
οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί
προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών
και διοικητικών διατάξεων που αφορούν στην
ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των
επικίνδυνων ουσιών (ΕΕ L 225, 21.8.2001, σ.1).

Αιτιολόγηση

Σύμφωνα με τη στρατηγική μείωσης του κινδύνου που ζήτησαν οι αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου η διεργασία υποκατάστασης των PFOS στην φωτολιθογραφία θα διαρκέσει τουλάχιστον τρία έως τέσσερα έτη. Είναι επομένως λογικό να τεθεί σαφές χρονικό πλαίσιο για την εξάλειψη αυτής της χρήσης. Η περιορισμένη χρονικά παρέκκλιση μπορεί να παραταθεί εάν δεν διατίθενται ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις (βλ. τροπολογία 17). Η παρέκκλιση πρέπει να παρέχεται μόνον όταν αυτές οι χρήσεις λαμβάνουν χώρα σε κλειστά ελεγχόμενα συστήματα όπως ορίζεται στην οδηγία 2001/59.

Τροπολογία 12
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, ΠΙΝΑΚΑΣ, ΔΕΞΙΑ ΣΤΗΛΗ, ΣΗΜΕΙΟ 3, ΕΔΑΦΙΟ 2
Παράρτημα I, σημείο XX (Οδηγία 76/769/ΕΟΚ)

- βιομηχανικές φωτογραφικές επιστρώσεις
που εφαρμόζονται σε φιλμ, χαρτί, ή
εκτυπωτικές πλάκες,

(β) βιομηχανικές φωτογραφικές
επιστρώσεις που εφαρμόζονται σε φιλμ,
χαρτί, ή εκτυπωτικές πλάκες *έως ... **,

** Τέσσερα έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.*

Αιτιολόγηση

Σύμφωνα με τη στρατηγική μείωσης του κινδύνου που ζήτησαν οι αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου πάνω από 80% αυτής της χρήσης των PFOS αντικαταστάθηκε ήδη επιτυχώς από ασφαλέστερες ουσίες κατά τα παρελθόντα έτη. Έχοντας υπόψη τις περαιτέρω τεχνολογικές αλλαγές λόγω της μεταστροφής στην ψηφιακή φωτογραφία, είναι λογικό να υποθέσουμε ότι οι υπόλοιπες χρήσεις μπορεί να υποκατασταθούν εντός τεσσάρων ετών.

Τροπολογία 13 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, ΠΙΝΑΚΑΣ, ΔΕΞΙΑ ΣΤΗΛΗ, ΣΗΜΕΙΟ 3, ΕΔΑΦΙΟ 3 Παράρτημα I, σημείο XX (Οδηγία 76/769/ΕΟΚ)

- αντιθαμπωτικά για επιχρωμίωση, διαγράφεται

Αιτιολόγηση

Ουσίες σχετικές με PFOS χρησιμοποιούνται στις ακόλουθες κύριες εφαρμογές: διακοσμητική επιχρωμίωση, σκληρή επιχρωμίωση και επιμετάλλωση πλαστικών. Η χρήση PFOS στη βιομηχανία επιμετάλλωσης ευθύνεται για τις περισσότερες ελευθερώσεις στο περιβάλλον. Η ΕΕΥΠΚ υποστηρίζει περιορισμό. Η χρήση στη διακοσμητική επιχρωμίωση μπορεί να υποκατασταθεί με αντικατάσταση του Cr (VI) από Cr (III) με σημαντική εξοικονόμηση κόστους λειτουργίας μετά το αρχικό εφάπαξ κόστος. Η χρήση των PFOS ως αντιθαμπωτικών στην σκληρή επιχρωμίωση και στην επιμετάλλωση πλαστικών μπορεί να αντικατασταθεί από μηχανικής φύσης εναλλακτικές δυνατότητες αντιθαμπωτικού αποτελέσματος και βελτιωμένη απομάκρυνση μέσω αερισμού. Δεν υπάρχει επομένως δικαιολογία για εξαίρεση όσον αφορά την επιχρωμίωση.

Τροπολογία 14 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, ΠΙΝΑΚΑΣ, ΔΕΞΙΑ ΣΤΗΛΗ, ΣΗΜΕΙΟ 3, ΕΔΑΦΙΟ 4 Παράρτημα I, σημείο XX (Οδηγία 76/769/ΕΟΚ)

**- υδραυλικά υγρά για την αεροπορία, (γ) υδραυλικά υγρά για την αεροπορία έως ...*,
* Δέκα έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.**

Αιτιολόγηση

Επί του παρόντος δεν υπάρχουν διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις για τα PFOS στα υδραυλικά υγρά. Είναι γνωστό ότι η διεργασία προσδιορισμού ενός νέου υγρού για χρήση στα εμπορικά αεροσκάφη διήρκεσε ανέκαθεν περίπου δέκα έτη μέχρι να υλοποιηθεί η ιδέα σε επίπεδο εμπορικής παραγωγής. Είναι επομένως λογικό να επιτραπεί παρέκκλιση δέκα ετών από την εξάλειψη για να δοθεί επαρκής χρόνος στην ανάπτυξη εναλλακτικών δυνατοτήτων. Η περιορισμένη χρονικά παρέκκλιση μπορεί να παραταθεί εάν δεν διατίθενται ασφαλέστερες

εναλλακτικές λύσεις (βλ. τροπολογία 17).

Τροπολογία 15
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, ΠΙΝΑΚΑΣ, ΔΕΞΙΑ ΣΤΗΛΗ, ΣΗΜΕΙΟ 3, ΕΔΑΦΙΟ 5
Παράρτημα I, σημείο XX (Οδηγία 76/769/ΕΟΚ)

- αφροί κατάσβεσης, διαγράφεται

Αιτιολόγηση

Οι αφροί κατάσβεσης που περιέχουν PFOS αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο αποθεματικό προϊόντων που περιέχουν PFOS. Τα PFOS δεν χρησιμοποιούνται πλέον στην παρασκευή αφρών κατάσβεσης. Ασφαλέστερες εναλλακτικές ουσίες χωρίς οργανοαλογονούχες ενώσεις είναι ήδη διαθέσιμες. Κατά τις διαβουλεύσεις των ενδιαφερομένων φορέων στο Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με την απαγόρευση σε εθνικό επίπεδο το 2005 όλες οι οργανώσεις κατάσβεσης πυρκαγιών ζήτησαν να παύει αμέσως η χρήση των ουσιών αυτών και να εξαλειφθούν με τρόπο ασφαλή. Δεδομένου ότι οι ιδιότητες των PFOS είναι πολύ επικίνδυνες είναι απαράδεκτο να επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται τα εναπομείναντα αποθέματα εις βάρος του περιβάλλοντος και της υγείας όταν διατίθενται ασφαλέστερες εναλλακτικές δυνατότητες.

Τροπολογία 16
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, ΠΙΝΑΚΑΣ, ΔΕΞΙΑ ΣΤΗΛΗ, ΣΗΜΕΙΟ 3, ΕΔΑΦΙΟ 6
Παράρτημα I, σημείο XX (Οδηγία 76/769/ΕΟΚ)

- κλειστά ελεγχόμενα συστήματα στα οποία η συγκέντρωση PFOS που απορρίπτονται στο περιβάλλον είναι μικρότερη από 1μg ανά kg, και στην περίπτωση που η απόρριψη αυτή αντιστοιχεί σε τιμή μικρότερη από το 0,1% της μάζας των PFOS που χρησιμοποιούνται στο σύστημα. διαγράφεται

Αιτιολόγηση

Οι προδιαγραφές που παρέχονται στην πρόταση της Επιτροπής για ελεγχόμενα κλειστά συστήματα θα επιτρέπουν ελευθερώσεις και έρχονται σε αντίφαση με την έννοια του κλειστού ελεγχόμενου συστήματος. Μια τέτοια εξαίρεση, ειδικά υπό απροσδιόριστη γενική μορφή, είναι απαράδεκτη και πρέπει επομένως να διαγραφεί.

Τροπολογία 17
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, ΠΙΝΑΚΑΣ, ΔΕΞΙΑ ΣΤΗΛΗ, ΣΗΜΕΙΟ 3Α (νέο)
Παράρτημα I, σημείο XX (Οδηγία 76/769/ΕΟΚ)

(3α) Οι παρεκκλίσεις δυνάμει της

παραγράφου 3(α) και (γ) μπορούν να παραταθούν για περιορισμένο χρονικό διάστημα εάν οι παρασκευαστές μπορούν να αποδείξουν ότι έχουν καταβάλει κάθε προσπάθεια για να αναπτύξουν ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις ή εναλλακτικές διεργασίες και ότι αυτές οι εναλλακτικές λύσεις ή διεργασίες εξακολουθούν να μην είναι διαθέσιμες.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να είναι δυνατόν να παραταθεί η παρέκκλιση για φωτολιθογραφική διαδικασία και για υδραυλικά υγρά στην αεροπορία εάν οι παρασκευαστές μπορούν να αποδείξουν ότι δεν κατάφεραν να αναπτύξουν ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις ή εναλλακτικές διεργασίες παρά τις προσπάθειές τους. Πάντως, δεν πρέπει να χορηγείται τέτοια παράταση για βιομηχανικές φωτογραφικές επιστρώσεις δεδομένου ότι οι υποκαταστάσεις έχουν ολοκληρωθεί ήδη σε μεγάλο βαθμό.

Τροπολογία 18

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, ΠΙΝΑΚΑΣ, ΔΕΞΙΑ ΣΤΗΛΗ, ΣΗΜΕΙΟ 3B (νέο)
Παράρτημα I, σημείο XX (Οδηγία 76/769/ΕΟΚ)

(3β) Τα κράτη μέλη προβαίνουν σε απογραφή των χρήσεων των PFOS υπό καθαρή μορφή, σε παρασκευάσματα ή σε είδη. Τα κράτη μέλη λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλισθεί η εξάλειψη των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών PFOS από τα προϊόντα που υποβλήθηκαν σε απογραφή.

Αιτιολόγηση

Επειδή μόνον το Παράρτημα της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ θα μεταφερθεί στο REACH, όλες οι συμπληρωματικές διατάξεις για την εξάλειψη πρέπει να καταγραφούν στο Παράρτημα.

Τα PFOS κυκλοφόρησαν στην αγορά στη δεκαετία του 70. Το 2000 περίπου 500 τόνοι PFOS χρησιμοποιούνταν στην ΕΕ. Η χρήση σήμερα μειώθηκε σημαντικά σε περίπου 12 τόνους το χρόνο. Οι αποκαλούμενες πρώην χρήσεις - που εξακολουθούν ωστόσο να υπάρχουν στην πραγματικότητα - μπορεί να αντιπροσωπεύουν τη μεγαλύτερη πηγή εκπομπών. Για να αποφευχθεί η ελευθέρωση PFOS από τα προϊόντα αυτά στο περιβάλλον, τα κράτη μέλη πρέπει να προβούν σε απογραφές όλων των προϊόντων PFOS και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να αποφευχθεί η περαιτέρω ελευθέρωση PFOS στο περιβάλλον από αυτά τα προϊόντα.

Τροπολογία 19

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, ΠΙΝΑΚΑΣ, ΝΕΟ ΛΗΜΜΑ

αριστερή στήλη:

"[XXα]. Υπερφθορο-οκτανοϊκό οξύ $C_7F_{15}COX$ ($X=OH$, μεταλλικό άλας, αλογονίδιο, αμίδιο, και άλλα παράγωγα περιλαμβανομένων των πολυμερών)

δεξιά στήλη:

(1) Δεν μπορεί να διατεθεί στην αγορά ή να χρησιμοποιηθεί ως ουσία ή συστατικό παρασκευασμάτων σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη του 0,001 % κατά μάζα μετά την ... (*) .

(2) Δεν μπορεί να διατεθεί στην αγορά σε είδη ή μέρη αυτών σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη του 0,001 % κατά μάζα σε ομοιογενές υλικό που δεν μπορεί να διαχωρισθεί μηχανικώς σε διαφορετικά υλικά μετά την ... * .

**(3) Οι παρασκευαστές μπορούν να ζητήσουν παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2 πριν από ... ** .
Παρέκκλιση χορηγείται για ουσιαστικές χρήσεις για περιορισμένο χρονικό διάστημα που θα ορισθεί κατά περίπτωση, εάν οι παρασκευαστές μπορούν να αποδείξουν ότι έχουν καταβάλει κάθε προσπάθεια για να αναπτύξουν ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις ή εναλλακτικές διεργασίες και ότι αυτές οι εναλλακτικές λύσεις ή διεργασίες εξακολουθούν να μην είναι διαθέσιμες.**

(4) Τα κράτη μέλη προβαίνουν σε απογραφή των χρήσεων των PFOA υπό καθαρή μορφή, σε παρασκευάσματα ή σε είδη. Τα κράτη μέλη λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλισθεί η εξάλειψη των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών PFOA από τα προϊόντα που υποβλήθηκαν σε απογραφή."

*** Τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.**

**** Δεκαοκτώ μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.**

Αιτιολόγηση

Η Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος των ΗΠΑ διαπίστωσε ότι το υπερφθορο-οκτανοϊκό

οξύ (PFOA) και τα άλατά του εμπνέουν παρόμοια ανησυχία λόγω ανάλογης δομής προς τα σουλφονικά υπερφθοροοκτάνια (PFOS). Το PFOA είναι ανθεκτικό, βιοσυσσωρευτικό και τοξικό και διαπιστώθηκε ευρεία έκθεση του γενικού πληθυσμού. Επομένως οι περιορισμοί δεν πρέπει να αναβάλλονται περισσότερο. Προτείνεται μηχανισμός σύμφωνα με τον οποίο η βιομηχανία μπορεί να ζητήσει περιορισμένες χρονικά παρεκκλίσεις για χρήσεις ουσίας για τις οποίες δεν υπάρχουν εναλλακτικές δυνατότητες. Τα κράτη μέλη πρέπει να προβούν σε απογραφή όλων των προϊόντων που περιέχουν PFOA και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να αποφευχθεί η περαιτέρω ελευθέρωση PFOA στο περιβάλλον από αυτά τα προϊόντα.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

"All scientific work is incomplete -- whether it be observational or experimental. All scientific work is liable to be upset or modified by advancing knowledge. That does not confer upon us a freedom to ignore the knowledge we already have, or to postpone action that it appears to demand at a given time."

Sir Austin Bradford Hill, Proceedings of the Royal Society of Medicine, 1965

Εισαγωγή

Οι περισσότεροι από μας γνωρίζουμε τα πολλά προβλήματα που σχετίζονται με τη χημεία χλωρίου. Η χημεία χλωρίου αντιπροσωπεύει ομάδα ουσιών όπως το DDT, τα πολυχλωριωμένα διφαινύλια (PCB) και οι χλωροφθοράνθρακες (CFC) που προκάλεσαν όλεθρο στο περιβάλλον. Μολονότι το πρόβλημα αυτών των ουσιών έγινε γνωστό από το βιβλίο της Rachel Carson "The silent spring" στη δεκαετία του 60, πέρασαν δεκαετίες για να εξαλειφθούν στη δεκαετία του 80 ή του 90. Εξακολουθούν παρόλα αυτά να είναι παρούσες και να ρυπαίνουν το περιβάλλον, την αλυσίδα διατροφής καθώς και το σώμα μας ή να καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος και να συμβάλλουν στην αλλαγή του κλίματος επειδή είναι ανθεκτικές. Πολλοί άνθρωποι προτιμούν να βλέπουν αυτού του είδους τη χημική βιομηχανία ως πρόβλημα του παρελθόντος.

Τα σουλφονικά υπερφθοροοκτάνια (PFOS) - το θέμα της πρότασης της Επιτροπής - είναι αντιπροσωπευτικές ενώσεις της σχετικά νέας κατηγορίας των *υπερφθοριωμένων ενώσεων*. Αποτελούν παράδειγμα του πώς ανεξέλεγκτοι πειραματισμοί με ανθεκτικές χημικές ουσίες συνέχισαν να πραγματοποιούνται παρά την εμπειρία με το χλώριο.

Τα PFOS αντιπροσωπεύουν διπλή αποτυχία: την αποτυχία της ισχύουσας νομοθεσίας περί χημικών ουσιών να προστατεύσει την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον και την αποτυχία να αντλεί διδάγματα από το παρελθόν.

Υπερφθοριωμένες ενώσεις - και η αποτυχία της νομοθεσίας περί χημικών ουσιών

Οι υπερφθοριωμένες ενώσεις βρίσκουν πολυάριθμες εφαρμογές σε καταναλωτικά προϊόντα και βιομηχανικές εφαρμογές λόγω της σταθερότητάς τους και των αποθηκικών ιδιοτήτων τους. Είναι πιθανώς γνωστά από υλικά ή εμπορικά είδη όπως τα Teflon ή Gore-Tex. Τα PFOS ήταν βασικό συστατικό του Scotchguard, προστατευτικού μέσου για υφάσματα που παράγεται από την 3M για την προστασία υλικών από λεκέδες.

Σύμφωνα με την επιστημονική επιτροπή για την υγεία και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους (ΕΕΥΠΚ), το PFOS είναι πολύ ανθεκτικό, πολύ βιοσυσσωρευτικό και τοξικό. Τα PFOS - η παραγωγή των οποίων ξεκίνησε στη δεκαετία του 70 - έχουν πλέον καταστεί πανταχού παρόντα ρυπαντικά. Το PFOS βρέθηκε σε μεγάλη ποικιλία ειδών σε όλο τον κόσμο - από πολικές αρκούδες μέχρι τα άλπατρος, από την Αρκτική μέχρι τα μέσα του Ειρηνικού. Είναι επίσης κοινός μολυσματικός παράγοντας του ανθρώπου - πράγματι, καθένας από μας φέρει κατά πάσα πιθανότητα PFOS στο σώμα του. Από μελέτη εξέτασης αίματος που διεξήγαγε το WWF το 2004, η οποία εξέτασε 47 άτομα από 17 χώρες, περιλαμβανομένων 39 μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, βρέθηκαν PFOS και έξι άλλες υπερφθοριωμένες ενώσεις σε

καθένα από τα 47 άτομα που εξετάστηκαν.

Ο συνδυασμός μόλυνσης από PFOS μεγάλης ποικιλίας ειδών, περιλαμβανομένων των ανθρώπων και ανησυχητικών τοξικολογικών δεδομένων οδήγησε την 3M - επιχείρηση με ηγετική θέση στην παγκόσμια αγορά - να σταματήσει την παραγωγή PFOS το 2000.

Με άλλα λόγια η χρήση των PFOS παρέμενε εκτός ρυθμιστικού πλαισίου επί δεκαετίες, έως ότι προκλήθηκε αμετάκλητη βλάβη: καθολική μόλυνση από ουσία που είναι πολύ ανθεκτική, πολύ βιοσυσσωρευτική και τοξική.

Υπερφθοριωμένες ενώσεις - και η αποτυχία να αντλήσουμε διδάγματα από το παρελθόν

Το φθόριο είναι ένα από τα τρία αλογόνα του περιοδικού συστήματος. Τα άλλα δύο είναι το βρώμιο και το χλώριο. Έχουν και τα τρία πολύ ειδικές ιδιότητες. Αντιδρούν εξαιρετικά εύκολα - αλλά μόλις ενωθούν με άτομο άνθρακα, καθιστούν το μόριο εξαιρετικά ανθεκτικό και σε πολλές περιπτώσεις ακόμη και βιοσυσσωρευτικό και τοξικό. Στην πραγματικότητα, ο δεσμός μεταξύ άνθρακα και φθορίου είναι ο πιο σταθερός δεσμός που γνωρίζουμε στην οργανική χημεία, δημιουργώντας ορισμένες υπερφθοριωμένες ενώσεις όπως τα PFOS που είναι σχεδόν ακατάλυτα.

Αφελώς υποθέτει κανείς ότι η χημική βιομηχανία άντλησε διδάγματα από την μαζική και συνεχιζόμενη περιβαλλοντική βλάβη που προκλήθηκε από τις χλωριωμένες οργανικές ενώσεις και ότι επομένως θα κρατηθεί μακριά από τις βρωμιωμένες και φθοριωμένες οργανικές ενώσεις. Δυστυχώς συμβαίνει το αντίθετο.

Η παραγωγή υπερφθοριωμένων ενώσεων ξεκίνησε στη δεκαετία του 70 και αυξήθηκε σημαντικά έκτοτε - ενώ οι κύριες χλωριωμένες ενώσεις εξαλείφθηκαν.

Θέσπιση νομοθεσίας με διαφορά φάσης

Μολονότι είναι συνηθισμένο φαινόμενο ο νομοθέτης να μένει πίσω και πολύ συχνά απλώς να περιορίζει τις ουσίες όταν αυτές βαίνουν προς κατάργηση, η ιστορία με τα PFOS φέρνει το φαινόμενο στα άκρα. Στην συγκεκριμένη περίπτωση - η έχουσα ηγετική θέση στην παγκόσμια αγορά επιχείρηση συνειδητοποίησε ότι τα PFOS αποτελούσαν απλώς και μόνον παθητικό και αποφάσισε επομένως να σταματήσει την παραγωγή της το 2000 - μετά από 20 και πλέον έτη παραγωγής. Οι αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου ακολούθησαν το παράδειγμά της στην Ευρωπαϊκή Ένωση και κοινοποίησαν εθνική σταδιακή κατάργηση για τις περισσότερες εναπομείνουσες χρήσεις το 2004. Η Επιτροπή υπέβαλε μόλις στο τέλος του 2005 νομοθετική πρόταση. Πάντως, σε αντίθεση προς το σχέδιο εθνικής απαγόρευσης του Ηνωμένου Βασιλείου, η Επιτροπή απλώς προτείνει να περιορισθούν οι πρώην χρήσεις - χρήσεις που δεν υπάρχουν πλέον - ενώ όλες οι υπόλοιπες τρέχουσες χρήσεις θα λάβουν απεριόριστη παρέκκλιση.

Και ενώ η 3M καταργεί επίσης τη χρήση του υπερφθορο-οκτανοϊκού οξέος (PFOA), ουσίας που εμπνέει παρόμοια ανησυχία λόγω ανάλογης δομής προς τα PFOS, η Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος των ΗΠΑ εμπλέκεται σε ατελείωτες διερευνήσεις επ' αυτού η δε Επιτροπή δεν το περιλαμβάνει στην πρότασή της.

Ο εισηγητής προτείνει τις ακόλουθες τροποποιήσεις για να ενισχύσει την πρόταση της Επιτροπής:

- 1) **Χαμηλότερο κατώτατο όριο για την εξάλειψη:** Σύμφωνα με την ΕΕΥΠΚ, οι χημικές ουσίες PFOS υπάρχουν σε προϊόντα σε συγκεντρώσεις που κυμαίνονται μεταξύ 0,001% και 50%. Το σταθερό διοικητικό κατώτατο όριο για περιορισμούς της τάξης του 0,1%, όπως προτείνεται από την Επιτροπή, δεν ενδείκνυται επομένως για τα PFOS. Για να εξασφαλισθεί ότι ο περιορισμός έχει αποτέλεσμα, το κατώτατο όριο πρέπει να μειωθεί σε 0,001%.
- 2) **Διαγραφή τριών εξαιρέσεων:**
- α. Επιχρωμίωση: Σύμφωνα με την ΕΕΥΠΚ, η χρήση των PFOS στην επιχρωμίωση αποτελεί με μεγάλη διαφορά τη μεγαλύτερη πηγή εκπομπών PFOS στο περιβάλλον. Για ορισμένες εφαρμογές του χρωμίου τα PFOS μπορούν να υποκατασταθούν μέσω αντικατάστασης του Cr (VI) από Cr (III) με σημαντική εξοικονόμηση κόστους. Σε άλλες εφαρμογές, η χρήση των PFOS μπορεί να αντικατασταθεί από μηχανικής φύσης εναλλακτικές δυνατότητες αντιθαμπωτικού αποτελέσματος και βελτιωμένη απομάκρυνση μέσω αερισμού. Δεν υπάρχει επομένως δικαιολογία για εξαίρεση όσον αφορά την επιχρωμίωση.
 - β. Αφροί κατάσβεσης: Οι αφροί κατάσβεσης που περιέχουν PFOS αντιπροσωπεύουν κατά πολύ το μεγαλύτερο αποθεματικό προϊόντων που περιέχουν PFOS. Τα PFOS δεν χρησιμοποιούνται πλέον στην παρασκευή αφρών κατάσβεσης. Ασφαλέστερες εναλλακτικές ουσίες χωρίς οργανοαλογονούχες ενώσεις είναι ήδη διαθέσιμες. Δεδομένου ότι οι ιδιότητες των PFOS είναι πολύ επικίνδυνες είναι απαράδεκτο να επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται τα εναπομείναντα αποθέματα όταν διατίθενται ασφαλέστερες εναλλακτικές δυνατότητες.
 - γ. Κλειστά ελεγχόμενα συστήματα: Οι προδιαγραφές που παρέχονται στην πρόταση της Επιτροπής για ελεγχόμενα κλειστά συστήματα θα επιτρέπουν ελευθερώσεις και έρχονται σε αντίφαση με την έννοια του κλειστού ελεγχόμενου συστήματος. Μια τέτοια εξαίρεση, ειδικά υπό απροσδιόριστη γενική μορφή, είναι απαράδεκτη.
- 3) **Χρονικός περιορισμός των τριών εξαιρέσεων που απέμειναν, με δυνατότητα να παραταθεί η παρέκκλιση για δύο εφαρμογές:** Οι παρεκκλίσεις από την εξάλειψη πρέπει να παρέχονται μόνον για περιορισμένο χρονικό διάστημα ούτως ώστε να δοθεί κίνητρο με στόχο την υποκατάσταση. Οι χρονικοί περιορισμοί πρέπει να τεθούν κατά περίπτωση. Για δύο εφαρμογές δικαιολογείται η παράταση του χρονικού ορίου, εάν οι παρασκευαστές μπορούν να αποδείξουν ότι κατέβαλαν κάθε προσπάθεια για να αναπτύξουν ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις ή εναλλακτικές διεργασίες και ότι αυτές οι εναλλακτικές λύσεις ή διεργασίες εξακολουθούν να μην είναι διαθέσιμες.
- α. Φωτολιθογραφική διαδικασία: Σύμφωνα με μελέτες η διεργασία υποκατάστασης των PFOS στην φωτολιθογραφία θα διαρκέσει τουλάχιστον τρία έως τέσσερα έτη. Είναι επομένως λογικό να τεθεί χρονικό πλαίσιο τεσσάρων ετών για την εξάλειψη αυτής της χρήσης με δυνατότητα να παραταθεί αυτή η παρέκκλιση όπως υποδείχθηκε πιο πάνω. Η παρέκκλιση πρέπει να παρέχεται μόνον όταν αυτές οι χρήσεις λαμβάνουν χώρα σε κλειστά ελεγχόμενα συστήματα όπως ορίζεται στην κοινοτική νομοθεσία για τα χημικά.
 - β. Βιομηχανικές φωτογραφικές επιστρώσεις: Πάνω από 80% αυτής της χρήσης των PFOS αντικαταστάθηκε ήδη επιτυχώς από ασφαλέστερες ουσίες κατά τα

παρελθόντα έτη. Έχοντας υπόψη τις περαιτέρω τεχνολογικές αλλαγές λόγω της μεταστροφής στην ψηφιακή φωτογραφία, είναι λογικό να υποθέσουμε ότι οι υπόλοιπες χρήσεις μπορεί να υποκατασταθούν εντός τεσσάρων ετών.

- γ. Υδραυλικά υγρά για την αεροπορία: Επί του παρόντος δεν υπάρχουν διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις για τα PFOS στα υδραυλικά υγρά. Η διεργασία προσδιορισμού ενός νέου υγρού για χρήση στα εμπορικά αεροσκάφη διήρκεσε ανέκαθεν περίπου δέκα έτη. Είναι επομένως λογικό να δοθεί παρέκκλιση δέκα ετών - που μπορεί να παραταθεί (βλέπε ανωτέρω) - από την εξάλειψη για να δοθεί επαρκής χρόνος στην ανάπτυξη εναλλακτικών δυνατοτήτων.

- 4) **Απογραφή των εν χρήσει προϊόντων PFOS:** Έχοντας υπόψη τη σημαντική μείωση της παραγωγής PFOS μετά το 2000, οι πρώην χρήσεις - που εξακολουθούν ωστόσο να υπάρχουν στην πραγματικότητα - μπορεί να αντιπροσωπεύουν τη μεγαλύτερη πηγή εκπομπών. Για να αποφευχθεί η ελευθέρωση PFOS από τα προϊόντα αυτά στο περιβάλλον, τα κράτη μέλη πρέπει να προβούν σε απογραφές όλων των προϊόντων PFOS και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να αποφευχθεί η περαιτέρω ελευθέρωση PFOS στο περιβάλλον από αυτά.
- 5) **Προσθήκη του PFOA στο πεδίο της εξάλειψης:** Το υπερφθορο-οκτανοϊκό οξύ (PFOA) και τα άλατά του εμπνέουν παρόμοια ανησυχία λόγω ανάλογης δομής προς τα PFOS. Μια αξιολόγηση που διενεργήθηκε το 2002 από την Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος των ΗΠΑ έδειξε δυνητική συστηματική τοξικότητα και καρκινογένεση και από δεδομένα εξέτασης αίματος διαπιστώθηκε ευρεία έκθεση του γενικού πληθυσμού. Πολυάριθμες μελέτες έδειξαν ότι το PFOA και τα άλατά του παραμένουν επίσης εξαιρετικά μεγάλο χρονικό διάστημα στο περιβάλλον και στους ανθρώπους. Η παρούσα οδηγία πρέπει επομένως να περιλάβει και την εξάλειψη του PFOA και των αλάτων του εντός τριών ετών από της ενάρξεως της ισχύος της. Με την επιφύλαξη αιτήσεως εντός δεκαοκτώ μηνών, οι παρασκευαστές μπορούν να λάβουν παρέκκλιση για ουσιαστικές χρήσεις, εάν μπορούν να αποδείξουν ότι κατέβαλαν κάθε προσπάθεια για να αναπτύξουν ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις ή εναλλακτικές διεργασίες και ότι αυτές οι εναλλακτικές λύσεις ή διεργασίες εξακολουθούν να μην είναι διαθέσιμες. Κατ' αναλογία προς τις διατάξεις για τα PFOS, τα κράτη μέλη πρέπει να προβούν σε απογραφή όλων των προϊόντων που περιέχουν PFOA και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να αποφευχθεί η περαιτέρω ελευθέρωση PFOA στο περιβάλλον από αυτά τα προϊόντα.

Τελικές παρατηρήσεις

Στην αγορά κυκλοφορούν εκατοντάδες υπερφθοριωμένες ενώσεις. Η χρήση τους οφείλεται στις ειδικές τους ιδιότητες - και μάλλον παρουσιάζουν τουλάχιστον μερικές από τις επικίνδυνες ιδιότητες των PFOS και του PFOA. Υπερβαίνει την ικανότητα και τον ρόλο του εισηγητή το να περιλάβει αυτές τις ουσίες στο πεδίο της οδηγίας πολύ περισσότερο που η νέα νομοθεσία περί χημικών ουσιών REACH αναμένεται σύντομα να τεθεί σε ισχύ. Δυστυχώς, έχοντας υπόψη τον σχετικά μικρό όγκο των περισσότερων υπερφθοριωμένων ενώσεων και τους πολιτικούς συμβιβασμούς σχετικά με το REACH, ο εισηγητής φοβάται ότι θα χρειασθεί πολύς χρόνος ακόμη για να μπορέσει το REACH να προστατεύσει την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τις υπερφθοριωμένες ουσίες, εκτός εάν αναληφθεί ειδική δράση κατά αυτών.